

PRZEDPŁATA

w Krakowie:
 rocznie zhr. 16.—
 kwartalnie " 4.—
 miesięcznie " 1.35
 za odosłanie —20

Na prowincji:
 rocznie zhr. 20.—
 kwartalnie " 5.—
 miesięcznie " 1.70

Za granicą:
 w Niemczech miesięcznie 2 zhr., w innych krajach Europy zł. 2.20

Numer zwykły 8 ct.
 Niedzielnny i Czwartkowy 10 ct.

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem świąt i niedziel, o godzinie 10 zrana.

OGŁOSZENIA

Za wiersz 6 ct. Od wyrazu w drobnych ogłoszeniach 1 1/2 ct.
 Wiersz zwykły 20 ct.
 Śluby, nekrologi wiersz 40 ct.
 Do działu inseratów upoważniony Jan Strycharski.
 Rękopisów redakcja nie zwraca.
 Każda zmiana adresu 20 ct.

Redakcja i Administracja:
 Kraków, ulica Garbarska Nr. 7.
 Telefon Redakcji Nr. 309.

ZALOZYCIEL: JÓZEF ROGOSZ.
 Redaktor: KAZIMIERZ EHRENBURG.

Biurowe inseratowe:
 Kraków, ul. Jagiellońska 1. 7.

„GŁOS NARODU“

Szanownych prenumeratorów prosimy o wczesne wzniesienie przedpłaty, która wynosi:

w Krakowie:		na prowincji:	
do końca roku	zhr. 14.70	do końca roku	zhr. 18.40
do 1 kwietnia	„ 2.70	do 1 kwietnia	„ 3.40
za luty	„ 1.35	za luty	„ 1.70

Bitwa pod Manilą.

Pierwsze i decydujące strzały padły przed kilku dniami pomiędzy wojskami amerykańskimi a powstańcami filipińskimi pod Manilą. W sobotę wieczorem usiłowali powstańcy od północnej strony Manili przedrzeć się przez linię forpocztów amerykańskich, wskutek czego wywiązała się walka, która, przzerwana o północy z powodu ciemności, podjęta została na nowo o świcie dnia następnego i trwała do południa i dłużej. Powstańcy, których liczba w walce dochodziła do 20.000, byli uzbrojeni w repetetjowe karabiny i działa nowego systemu, posiadali nawet armaty najnowszej konstrukcji szybkostrzelne. Amerykanów brało udział w walce 13.000 wyborowych wojsk w rodzaju tych, jakie świat miał sposobność poznać z okazji walk około Santjago de Cuba w lecie roku minionego. Byli oni w tem szczęśliwym położeniu taktycznym, że artylerja okrętowa mogła ich podczas akcji lądowej skutecznie wspierać, siejąc celnymi strzałami i racjonalnym kierunkiem ognia zniszczenie w szeregach Filipinosów. Walka rozciągała się na przestrzeń kilku mil. O godzinie 10 przed południem w niedzielę wykonali Amerykanie na całej linii rozstrzygający atak po dostatecznym przygotowaniu przez artylerję morską, wyparli powstańców z wszystkich pozycji, zdobyli 6 wsi i kilka armat. Insurgenci ponieśli straszną klęskę i stracili wedle raportów amerykańskich do 4.000 ludzi. Że walka była poważna i zacięta, o tem świadczą także dość znaczne straty amerykańskie, które wedle dotychczasowych obliczeń wynoszą 40 zabitych i 150 do 200 rannych. Historia wzbogaciła się o nową bitwę pod Manilą.

Skutki bitwy tej będą niezawodnie doniosłe. Powstańcy popełnili wielki błąd, uderzając na wojska amerykańskie. Jak się zdaje, powodowali się oni zamiarem pobicia niezbyt dotąd znacznych sił amerykańskich, póki by nowe nie nadeszły posiłki, które już są w drodze. Tymczasem omylili się w swych rachubach i położenie ich stało się odrazu krytycznym. We własnych ich szeregach panuje już teraz przekonanie, że nieszczęśliwa walka pod Manilą położyła kres ich nadziejom niepodległości. Jeżeli dotąd polityka amerykańska jeszcze się nieco wahała, jeżeli traktat pokoju z Hiszpanią został w senacie ratyfikowany tylko 3-ma głosami większości, jeżeli w kraju mnożyli się przeciwnicy imperjalistycznego, ekspansywnego kierunku w polityce zagranicznej, to walka rozpoczęta przez Filipinczyków opozycję amerykańską raczej rozbroi, i choćby tylko pod pozorem konieczności uregulowania rządów i stosunków bezpieczeństwa publicznego na Filipinach zmusi politykę amerykańską do stałej okupacji, a nawet formalnej aneksji archipelagu. Sam admirał Dewey, stojący ze swoją eskadrą pod Manilą, dotąd przeciwnik aneksji, stał się teraz jej zwolennikiem ze względu na zachowanie się krajowców i na doniosłość posiadania Filipin z punktu widzenia strategicznego, politycznego i komercyjnego.

Niedzielnna bitwa jest decydującym faktem i zwrotem w rozwoju stosunków archipelagu fili-

pińskiego, najważniejszym po świetnym zwycięstwie morskim Deweya pod Cavite i po kapitulacji Manili w sierpniu minionego roku. Ameryka zaczęła rozwijać swe olbrzymie siły, a drobny szczepek filipińskich Tagalów niedługo wytrzyma walkę z naporem jej potęgi.

Co za różnica uderza nas, gdy porównamy siły wojenne Stanów Zjednoczonych dzisiejsze ze stanem, w jakim się znajdowały właśnie przed rokiem, jak się okazuje z sensacyjnych rewelacji byłego ambasadora amerykańskiego w Madrycie, generała Woodford. Kiedy 15 lutego roku ubiegłego w porcie hawańskim amerykański pancernik „Maine“ uległ owej strasznej i dotąd niewyjaśnionej katastrofie, której Stany Zjednoczone postanowiły zaraz użyć jako powodu a raczej pretekstu do wypowiedzenia *à tout prix* Hiszpanji wojny, Ameryka była tak na lądzie jak na morzu zupełnie do wojny nieprzygotowana. Na statkach wojennych nie było ani dwóch naboju do każdego działa, arsenały były puste i niezaopatrzone, armja lądowa prawie nie istniała. Woodford otrzymał od rządu swego polecenie — jakkolwiek wtedy wojna już była postanowiona — aby wybuch wojny przewlekł aż do połowy kwietnia, bo obliczono, że wtedy najprędzej Ameryka będzie na morzu przynajmniej gotowa. W marcu wysłał z Waszyngtonu do San Francisco zapieczętowany pociąg nadzwyczajny, którego zawartość w Waszyngtonie dwóch tylko ludzi znało: wioził on amunicję dla eskadry Deweya, stojącej na kotwicy w wodach chińskich. Pod koniec kwietnia eskadra ta zaopatrzyła się w upragnioną amunicję, poczem natychmiast wypłynęła w kierunku Manili, i zanim świat dowiedział się cokolwiek o jej ruchach, zadziwiła go niespodziewaną wieścią o dokonanej przez nią 1 maja pogromie hiszpańskiej floty admirała Montojo.

Tak było przed rokiem. Dzisiaj Unja rozwinęła część swych olbrzymich sił i w poczuciu ich nie lęka się nawet konfliktów z największymi mocarstwami Europy, czego dowodzi energiczne jej postępowanie względem Niemiec w kwestji samońskiej. Kto zna wojnę secesyjną od r. 1861 do 1865, ten zna charakter Unji i mógł przewidzieć rozwój stosunków od chwili wybuchu wojny z Hiszpanią.

Powstańcy filipińscy, przyzwyczajeni do niedoświadczenia Hiszpanów, sądzili, że z wojskami amerykańskimi pójdzie im tak samo, tem więcej, że dotąd zaledwie 20.000 tychże stoi na całym archipelagu, podczas gdy załogi hiszpańskie wynosiły 40 do 50.000. Pierwsza walna próba okazała całkiem inną energję i rzutkość u Amerykanów, którzy, jeżeli dotąd, jak w Ilo-Ilo wstrzymywali się od uderzenia na powstańców, czynili to raczej ze względów politycznych, ażeby nie ściągnąć na siebie odium brutalnych zdobywców w oczach świata i krajowej ludności. Obecnie nierozwaga powstańców bardzo szczęśliwie polityce amerykańskiej przysłała w pomoc.

Otwarcie parlamentu angielskiego.

We wtorek otwarty został parlament angielski mową królowej Wiktorji. Mowa zaznacza, że stosunki z mocarstwami są przyjazne. Królowa dziękuje lordowi Kiczenrowi oraz angielsko-egipskim oficerom i żołnierzom za wzięcie Omdurmanu; oficerowie angielsko-egipscy są teraz zajęci przywróceniem porządku w uśmierzonych prowincjach. Dalsze ustępy poświęcone są przywróceniu pokoju na Krecie, co należy zawdzięczać jednomyślnemu działaniu wszystkich cze-

rech mocarstw. Królowa z wielką przyjemnością zawiadomiła rząd rosyjski, że przyjmuje zaproszenie cesarza rosyjskiego na konferencję, na której ma być rozważona możliwość ograniczenia gwałtownych zbrojeń, które dla wszystkich narodów są tak dotkliwym ciężarem.

Królowa wspomina dalej o strasznej zbrodni genewskiej i oświadcza, że Angja wprawdzie nie mogła zgodzić się na wszystkie rezolucje uchwalone na konferencji antyanarchistycznej w Rzymie, niemniej jednak pewne zmiany angielskich ustaw w tym kierunku są potrzebne. Odnośne projekty zostaną przedstawione parlamentowi. Końcowy ustęp mowy tronowej poświęcony jest pełnemu bołści skonstatowaniu, że dżuma panuje ciągle jeszcze w pewnych stronach Indji. Czyniono jak największe usiłowania, aby dopomódz dotkniętym epidemją i zapobiedz rozszerzeniu się morowej zarazy lub przeniesieniu jej do innych krajów. Zbiory w Indjach były natomiast obfite a dochody z kolonij szybko się podniosły i przewyższyły wszelkie oczekiwania.

Bezpośrednio po odczytaniu mowy tronowej rozpoczęła się w Izbie panów dyskusja nad adresem. Lord Kimberley krytykował słowo „uśmierzenie“ użyte w mowie tronowej w ustępie dotyczącym zwycięstwa Kiczenera i zażądał wyjaśnienia co do sprawy chińskiej.

Lord Salisbury wypowiedział dłuższą mowę, w której na wstępie zapytał Kimberleya, czy słowo „zdobycie“ więcej go zadowolniło, niż słowo „uśmierzenie“? „W Sudanie — mówił Salisbury — zdobyliśmy polityczną potęgę i wzięliśmy stolicę państwa. Zatrzymujemy te terytoria, ponieważ one stanowią część Egiptu, zatrzymujemy je jednak także dlatego, że jak to każdy bardzo łatwo zrozumie, należą one do nas z tytułu zdobycia. Chcemy przywrócić w Sudanie prawo i porządek. Jeżeli dalej lord Kimberley chce wiedzieć, jaki los czeka Chin, musiałby przedewszystkiem stwierdzić, co się dzieje w pewnym pałacu w Pekinie i na pewnej wyspie. Przyszłość Chin nie spoczywa w rękach wielkobrańskiego rządu. Polityka tego rządu zmierza jedynie do tego, aby handel Angji poprzeć i na to baczyć, by prawa Angji były należycie szanowane“.

O konferencji pokojowej mówił co następuje: „Nikt nie może wątpić w czystość i humanitarność motywów, jakimi było orzywione orędzie cara Mikołaja. Wszyscy muszą serdecznie pragnąć, aby jego oczekiwania zostały urzeczywistnione“. Najsensacyjnym jednakowoż ustępem mowy Salisburego było następujące zapewnienie:

„Pomiędzy Anglią a Niemcami nastąpiła wymiana pism, która jest bardzo pomyślna dla przyjaźni obu ludów, dla wszystkich interesowanych i dla pokoju świata. Więcej nie mogę na razie powiedzieć, tembardziej, że nie zachodzi bynajmniej potrzeba natychmiastowej akcji przynajmniej ze strony Anglii“.

Niemniej ważny w mowie Salisburego jest ustęp odnoszący się do obaw wojennych. Salisbury mówił, że nie sądzi, iżby wojna musiała wybuchnąć.

„Niebezpieczeństwo wojny nie jest już tak wielkie, jak było podczas przerwy w obradach angielskiego parlamentu. Niemniej jednak powody do wojny istnieją jeszcze. Niepewność i niestałość stosunków, przez które wojna najłatwiej nastąpić może, nie znikły jeszcze, namiętności, które do wojny prą, nie zostały jeszcze okiełzane, równowaga polityczna, która jest najlepszym przed wojną zabezpieczeniem, daleka jest jeszcze niestety od naszego widnokręgu. Oby konferencja pokojowa mogła umniejszyć choćby tylko liczbę przyczyn wywołujących obecnie grozę wojny!“

Słowa Salisburego wywołały głębokie wrażenie w politycznych sferach Londynu.

Kupujcie tylko u Chrześcian!

U schyłku wieku.

II Jeżeli nam kto powie, że antysemityzm jako taki ani filozoficznie, ani logicznie, ani etycznie nawet nie da się uzasadnić, to odpowiemy mu, że tego rodzaju postawienie kwestji błędne jest i do błędnych musi prowadzić wniosków.

My zapytamy się inaczej! Czy naturalne prawo do życia i rozwoju społecznego pewnego narodu, który pracował wieki przy warsztacie dobrotki ludzkości, który płakał i cierpiał i krew przelewał dla owej dalekiej, świetlanej, promiennej myśli — wiary w narodowe życie i narodową nieśmiertelność, czy naturalne prawo społeczeństwa żadnego podnieść się z upadku, nie wkłada na to społeczeństwo obowiązku usuwania z drogi tych przeszkód i zapór, które tamują jego ruch ku wskazanemu przez dzieje i (Opatrzność ideałowi?

Wielkim szlakiem dziejowym idzie samotny wędrowiec. — To naród polski. Ostre głązy i ciernie ranią jego nogi. Każdy dzień, każda chwila przekonywa wędrowca, że jeżeli swych nóg nie obuje, nie dojdzie, padnie z ran i znużenia. Wędrowiec otula swe stopy czem może, okuwa kij — i idzie dalej. Cóż ma uczynić, gdy przyjdzie obcy i powie: ja pójdę z tobą — ale musisz mi dać twoje buty i twój kij. Czy ma je oddać? Cóż ma uczynić wędrowiec, gdy mu obcy we śnie zabierze i kij i odzież — a potem powie: teraz idźmy razem. Wtedy on ma prawo obrony, jemu wolno odebrać co jest jego, jemu wolno żądać, aby wszystko to, co mu drogę ułatwia przy nim zostało — wolno mu odpędzić złego towarzysza, który mu wędrowkę utrudnia.

U schyłku wieku my ściślej niż inne ludy musimy obrachunek czynić, musimy badać i pytać co nam pochód utrudnia, siły pęta, drogi krzyżuje. Musimy przyjrzeć się naszym towarzyszom podróży i nie tylko odsunąć tych co nam iść przeszkadzają, ale i tych, dla których obojętne są nasze narodowe ideały, tych, którzy głośno mówią, czy cichym czynem dowodzą, że nasze cele nie są ich celami — i tych, co udają tylko, że idą z nami razem, faktycznie zaś szukają wygodnych i pewnych ścieżek ubocznych, aby omijać ciernie rozesłane na drodze narodowego życia naszego.

To jest prawem, niezaprzeczone u naszem prawem i z tego stanowiska musimy patrzeć nie tylko na kwestję żydowską, ale na wszystkie kwestje, które niosą na swych falach czas i dzieje. Kto

z nami po jednej idzie drodze, na jednej żyje ziemi, ten ma obowiązek wyznawać nasze ideały, wierzyć w nasze wierzenia, pracować dla naszych celów — a my jako naród i społeczeństwo, mamy prawo tego wymagać. Obojętnych i wrogów zwalczamy, i dlatego jako Polacy — jako społeczeństwo chrześcijańskie, zwalczamy żydów.

To nie jest „jedno w kółko“, to jest kwestja, która musi w najbliższej przyszłości znaleźć swoje rozwiązanie, o ile nasze społeczeństwo nie zechce dalej być „strusiem“. Albo żydzi są Polakami, pracują i cierpią razem z narodem, pomagają mu do dźwignięcia się z niedoli — współdziałają nad jego materjalnem i moralnem dźwignięciem się z upadku — albo są żywiołem obcym i dla nas wrogiem.

Co w każdym z tych wypadków uczynić? — Na to pytanie niech odpowie poczucie patriotyczne i zdrowy instykt społeczeństwa.

U schyłku wieku czas pomyśleć poważnie nad tą rzeczą smutną i wielce bolesną. I dlatego znowu postaramy się choć pobieżnie przypomnieć czytelnikom naszym wyniki bytowania żydów w społeczeństwach chrześcijańskich, zwrócić uwagę na ich rozrost, organizację, na ich cele i dążenia. — Uczynimy to o ile możliwości jak najbardziej przedmiotowo, świadomi naszego celu: budzenia społeczeństwa z bierności.

Z KRAJU.

Wołosate czy Użok?

IV. Co do wywodów technicznych korespondenta *Kurjera Lwowskiego*, to te pozostawiamy bez odpowiedzi, gdyż fachowe ocenienie trasy na Turkę do Użoka zostało przedstawione wyczerpująco w naszej niedawno wydanej broszurze w sprawie tejże kolei pt. „Użok czy Wołosate“. Stanowczo tylko przeczyamy, że trasa prowadzona na Wołosate, przyniesie jakkolwiek korzyść dla jednego z powiatów, gdyż powtarzamy z naciskiem, że kolej, ta prócz dla kilku właścicieli, nie miałaby jak najmniejszego znaczenia dla żadnego z powiatów.

Ze kolej na Użok prowadzona, jest i dla Węgier korzystniejsza, dowodem tego jest uchwała Ung-Comitatu do ministerstwa węgierskiego wniesiona i udowadniająca, że połączenie na Wołosate nie przyniosłoby żadnej korzyści ekonomicznej ani dla Galicji, ani dla Węgier.

Nie możemy jeszcze pominąć milczeniem artykułu w nr. 12 *Kurjera Lwowskiego* umieszczonego, w którym korespondent tendencyjnie fałszywie przed-

stawia, że w powiecie turczańskim więksi właściciele są tylko żydami, a natomiast w powiecie liskim jako właściciele wyprowadza samą herbową szlachtę i katolików. W powiecie naszym znajdują się wprawdzie nasi galicyjscy żydkowie, bo i gdzież ich nie ma, lecz natomiast w powiecie liskim, a przedewszystkiem na linji, którądy kolej na Wołosate miałaby przechodzić, znajdują się żydzi wiedeńscy, finansisci i spekulanci, czyli tak zwani magnaci finansowi, jako to Jakób i Józef Kohn, dr Rappaport i inni, z których jeden przebiegłością i chytryością, wystarczy za wszystkich żydków powiatu turczańskiego, a którzy najżywotniejsze soki kraju wyssawszy, wydziedziczywszy wiele rodzin szlacheckich, wyniszczywszy majątek lasowy, ogalając nasze góry z drzewostanu, a nie zalesiwszy ani jednej piędzi ziemi, w Wiedniu spokojnie przesiadują.

Korespondent *Kurjera Lwowskiego* zarzuca firmie Johann Liebig et Comp., że posługuje się personalem „von Draussen“, lecz korespondent zapomniał o tem, że na trasie do Wołosatego znajduje się właściciel większych posiadłości Jakób i Józef Kohn, który nie tylko, że się posługuje personalem „von Draussen“, ale nie ma ani jednego katolika w swej służbie, tylko otoczył się samymi żydami i to żydami najgorszego gatunku. Korespondent zapomniał dodać jeszcze, że Jakób i Józef Kohn puścili z torbami byłego właściciela dóbr Smolnickich, dobra te li tylko za kary konwencjonalne w drodze publicznej licytacji nabyli, korespondent zapomniał, że ci szanowni właściciele większych posiadłości, puścili z torbami właścicieli dóbr Dydiowy dolnej; lecz zato wspomina korespondent z patosem, że znaczną część z tych zarobowanych dóbr sprzedali staroście Pogłódowskiemu, lecz zapomniał napisać, dlaczego to uczynił i zapomniał dodać, że sprzedali część tych dóbr dopiero po dziesięcioletniej robocie tartakiem parowym w tych dobrach, gdy się przekonali, że nie opłaci im się dostawiać stamtąd materiał drzewny do Ustrzyk.

A już wcale nie pojmujemy, skąd korespondent *Kurjera Lwowskiego* wziął ową cyfrę 1833 morgów lasów, będących własnością firmy Johann Liebig et Comp., gdy firma ta w samym powiecie turczańskim posiada 26.758 morgów wysokopiennych nietkniętych lasów szpilkowych i 7.705 morgów lasów bukowych grawitujących do kolei przez Turkę na Użok, a oprócz tego posiada ta firma w powiecie sąsiednim drohobyckim 25.500 morgów lasów zupełnie nietkniętego, z których znacznie większa część grawituje również do trasy na Użok.

Nie pojmujemy również z czyjego upoważnienia i na jakiej podstawie przyłączył korespondent *Kurjera Lwowskiego* właścicieli większych posiadłości powiatu turczańskiego jako grawitujących do trasy na Wołosate, gdy właściciele ci jednomyślnie i jednoznacznie

WILKE COLLINS.

DZIEWCZYN Y BEZIMIEŃNE.

38 ROMANS SENSACYJNY.

(Ciąg dalszy)

— Nie chcę sofizmatami usprawiedliwiać jej pamięć. Chcę tylko opowiedzieć prawdę. Prawdę zaś jest, że go powstrzymywała od hulaszczych wybryków, któreby sprowadziły przedwczesną jego śmierć. Że go zwróciła do tego życia domowego, dla którego pani jest z takim uznaniem i które on tak wdzięcznym sercem powitał, że ją w dzień wyrwania się z dawnych więzów uczynił swoją prawowitą małżonką.

— Kilka słów jeszcze. a dojdziemy do wydarzeń, które już na pani znane czasy przypadają.

— Nie potrzebuję pani wspominać, że w końcu musiało nastąpić odkrycie całej sprawy. Energetycznym poszukiwaniom rodziny panny Blacke udało się wykryć całą prawdę i coby się stało, gdyby się w rzeczy samej miało do czynienia z ludźmi tak zwanymi „honorowymi“, nie trudno odgadnąć. Na szczęście pozwolili oni ze sobą wejść w układy. Jedyny żyjący jeszcze członek tej rodziny, jest skończonym nieponiem i nazywa się kapitanem Wragge. Jeśli pani powiem, że kazał on sobie tajemnicę pani Vanstone aż do ostatnich czasów drogo opłacać i że inni członkowie rodziny za życia nie inaczej postępowali, to może pani sobie wyobrazić, z jakiego rodzaju ludźmi w interesach mojego klienta miałem do czynienia i ile ich wrzekoma niehonorowość kosztowała.

— P. Vanstone i panna Blacke przeżyli pierwsze lata w Irlandji. Ona, gdy się już zdecydowała, aby mężczyźnię, którego ukochała, życie poświęcić i sumienie swoje uspokoiła tem, że jego małżeństwo jest prawnie oszukaństwem, wówczas pierwszym jej zadaniem było usunąć wszelkie podejrzenia, jakoby nie była jego pra-

wowitą małżonką i zamiar ten przeprowadziła z całą energią i taktem, na jakie tylko kobieta zdobyć się potrafi.

— Dzięki tej przezorności nawet, cień podejrzania nie padł na nią, gdy wrócili do Anglii. Osiedli oni w Devonshire, głównie dla tego, aby zdala zostawać od okolicy, w której znano rodzinę i związek pana Vanstone. Ze strony żyjących krewnych nie potrzebowali się obawiać żadnych poszukiwań, dla swojej matki bowiem i dla starszego brata był on całkiem obcym, siostrze zaś mąż jej, który był duchownym, zabronił wszelkich z nim związków w czasie, gdy brat jej prowadził życie hulaszcze. Innych krewnych nie miał wcale.

Gdy pan i pani Vanstone — obecnie ma ona już prawo, jak pani wie, do tego nazwiska — Devonshire opuścili, wybrali sobie ten dom i żyli cicho i szczęśliwie dla siebie i dla swoich dzieci. Nikt w ich otoczeniu nie miał nawet przecucia o prawdzie, która była ukrytą, dopóki jej znane nieszczęście nie odkryło.

— Jeżeli pani dziwnem się to wydaje, że oni oboje charakteru swego stosunku przed panią nie zdradzili, to niech pani zważy, że oni już na piętnaście lat przed wstąpieniem pani do ich domu żyli wobec całego świata jako mąż i żona i że nic się nie przydarzyło, coby mogło panu Vanstone przypomnieć jego przeszłość, lub zatrzeć go jego przyszłością, dopóki nie nadszedł ów fatalny list z wiadomością o śmierci jego prawdziwej żony.

— Smutną historję zna pani teraz tak dobrze, jak ja. Bóg mi świadkiem, że przykro mi było ją opowiadać i że uczyniłem to z powodu szczerej sympatji dla żyjących, jak niemniej z powodu szczerych względów dla pamięci zmarłych.

Zamilkł i wsparł nieco odwrócony głowę na ręce. Dotąd przerywała mu panna Garth od czasu do czasu ulotnym słowem, lub niemym znakiem potakiwania. Nie silła się, aby ukryć swe łzy; płynęły one obficie i w cichości po jej za-

padłych policzkach, gdy wtem nagle wzrok podniosła i rzekła do niego:

— Panie, zrobiłam panu krzywdę: — teraz znam pana lepiej i proszę mi wybaczyć. — Powół pan, niech uściskną pańską rękę.

Słowa te wyrzeczone z szczerą prostotą wzruszyły go do głębi. Uściskał ją niemo za rękę. Ona ocknęła się wnet, jak to bywa u kobiet, które otrząsają się prędko z własnych trosk, gdy ujrzą smutek mężczyzny. Osuszyła spokojnie łzy, przysunęła stołek i rzekła:

— Nim pan odjedziesz, o jedno jeszcze zapytam. Jestem w serdecznej obawie o ukochane moje wychowanki, więcej może niżbym się obawiać mogła o własne dzieci. Czy jest jaka nadzieja dla ich przyszłości? Czy nie innego ich nie czeka, jak bieda?

Adwokat wahał się z odpowiedzią.

— Są one — odparł w końcu — zależne od łaski i poczucia sprawiedliwości obcego człowieka.

— Wskutek nieszczęśliwych okoliczności ich urodzenia?

— Wskutek nieszczęść, towarzyszących małżeństwu ich rodziców.

Przy tych słowach wziął do ręki testament i położył go na stole i mówił dalej:

— Małżeństwo unieważnia ten cały testament i czyni córki pana Vanstone zależnymi o łaski ich stryja.

Gdy to mówił, dał się słyszeć znowu szeleszt w gałęziach przed oknami.

— Od ich stryja? — zawołała panna Garth chwytając pospiesznie p. Pendrila za ramię — przecież nie od Michała Vanstonea?

— Tak jest od Michała Vanstonea.

— One mają być zależnymi od Michała Vanstonea! — powtarzała do siebie. — Zależnymi od największego nieprzyjaciela ich ojca. Jak to być może?

(Ciąg dalszy nastąpi)

sanacyjny, stan wkładki i zwrotów, z których się okazuje, że wypłaty się zmniejszają i że wkładki również stale wpływają. W dniu 6 b. m. n. p. wybrano 72.557 złr., a włożono 9.109 złr. Fundusz rezerwowy ma do dyspozycji jeszcze przeszło pół miliona złr. na bieżące wypłaty.

Na zapytanie jednego z członków dyrekcji, o ile rząd przyczyni się do sanacji, powołał się komisarz rządowy na rozlepione i publikowane okólniki namiesznika, zapewniające, że nikt ze składających żadnej straty nie poniesie — dziś jednak rząd nie potrzebuje przychodzić jeszcze z finansową pomocą, gdyż konieczność w tym względzie nie istnieje. Dalej komisarz rządowy zdał sprawę z rokowań z firmą Wolski i Odrzywolski co do zabezpieczenia pretensyj Kasy Oszczędności. Zgodnie z komunikatami już ogłoszonymi zaznaczył, że ma przekonanie, iż sprawa pomyślnie zostanie rozwikłana i że istnieje rokowanie o sfinansowanie naftowych przedsięwzięć, których bliższe szczegóły w tej chwili nie nadają się do dyskusji, jednak dają nadzieję korzystnych rezultatów.

Komisarz rządowy poruszył następną kwestję, iż p. Romanowski, mający z urzędu kontrolować Kasę i urzędników kasowych, sam objął funkcję dyrektora kasowego, co wobec przepisów statutu i regulaminu jest niewłaściwym, albowiem uchyla kontrolę. — Z tego względu zażądał od dyrekcji ustanowienia na czas urlopu p. Zimy, innego funkcyjnarza z grona członków zarządzającej dyrekcji. Syndyk dr Małachowski wskazał na postanowienie regulaminu, wskazujące, iż obaj dyrektorowie zarządzający na wzajem mają się zastępować, wobec czego z urzędu funkcje p. Zimy przechodzą na drugiego dyrektora pana Smolkę, że więc tegoż przedewszystkiem zapytać należy, czy funkcje te objąć może.

Gdy p. Smolka oświadczył, iż będąc nadzwyczajnie zajęty działem hipotecznym, równocześnie drugiego działu prowadzićby nie mógł, zaproponował komisarz rządowy p. Mikołasza Juljana, a gdy tenże oświadczył, że nie wie jeszcze, czy wobec swoich zajęć mógłby się podjąć tego zadania, zaproponowano tę funkcję p. Janowi Brajerowi i w końcu uchwalono, że do tych czynności kierownictwa oddziału kasowego powołuje dyrekcja prowizorycznie p. Mikołasza, a w razie jakiej przeszkody p. Brajera. Tym sposobem p. Romanowski wraca do swoich funkcji zastępcy naczelnego dyrektora.

Ruch w Kasie Oszczędności we wtorek był najsłabszy w ciągu ostatnich trzech tygodni — zdaje się, że zaczyna wszystko powoli wracać do normalnego stanu.

Ze Lwowa korespondent nasz (*Zet*) d. 8 b. m. pisze: W dniu dzisiejszym nie było już wcale tłoku w lokalach Kasy Oszczędności. Wyjęto nie więcej, jak kilkanaście tysięcy złr. i to na książeczki drobnowrotowe. Nie wiele co mniej złożono w Kasie w mniejszych, lub większych kwotach. Ruch zaczyna słabnąć, sprawy wracają do normalnego stanu — nie mniej jednak ołbrzymim długiem wekslowym w Kasie pp. Wolskiego, Odrzywolskiego i Szczepanowskiego, zajmuje się ciągle i gorąco opinia publiczna. Nie bez obawy słusznej zastanawiają się nad tem, że ubezpieczenie, dane przez firmę naftową na jej terenach, jest bardzo chwiejne i niepewne, wartość ich bowiem zależy od płynącej ropy, a jak to będzie długo, nikt przewidzieć nie jest w stanie. Gdy zaś źródła ropy wyczerpią się, wtedy tereny nic nie są warte. Finansiści utrzymują, że byłoby korzystniej, aby obecnie, gdy ropa płynie, sprzedano tereny przedsiębiorcom na rzecz Kasy Oszczędności.

Gazeta Narodowa dowiaduje się, że komisarz rządowy w Kasie oszczędności radca dworu Jägerman zawiesił czasowo wykonanie uchwały dyrekcji tej Kasy, powziętej na poniedziałkowym posiedzeniu.

Od rektora *Przeglądu* pana Ludwika Masłowskiego odbiera *Dziennik Polski* list, w którym polemizując z domniemanem twierdzeniem *Dziennika Polskiego*, p. Masłowski zapewnia, że z nowo powstającym bankiem nie ma nic wspólnego. Zapewnia także, że dopiero z *Dziennika Polskiego* dowiedział się, iż bank taki ma powstać. Zamieszczając to wyjaśnienie, dodaje *Dziennik Polski* ze swej strony, że ani mu na myśl nie przyszło, „łaczyć osobę p. Masłowskiego ze sprawą banku i chyba złościśmy się wyrazili, jeżeli nas tak zrozumieli. My boleliśmy tylko nad tem, że *Przegląd* zbyt daleko poszedł w obronie żydów, najniepotrzebniej w świecie. Nad tem boleliśmy i teraz” — kończy *Dziennik Polski*.

Ostatnie depesze „Głosu Narodu”

Wiedeń 8 lutego. W Schottenkirche odbył się tu dzisiaj ślub hr. Zofji Baworowskiej z oficerem huzarów hr. Karolem Heugwitzem.

Petersburg 8 lutego. Turecki ambasador marszałek Husni-Basza imieniem sułtana złożył carowi uroczyste podziękowanie Abdul-Hamida za ponownie mu okazane dowody polityki pokojowej.

i cenne objawy jego przyjaznych uczuć. Mimo tego Porta zbroi się gwałtownie na granicy Macedonii.

W ciągu ostatniego tygodnia wszystkie baterie dział Kruppa zdobyte na Grekach, wysłano na macedońsko-bułgarską granicę. Również odeszło tam 40 wagonów z materiałem wojennym.

Wiedeń 9 lutego. Pierwszym aktem rządu na podstawie § 14 będzie ustawa o podatku od cukru i piwa, potem kontyngent rekrutów, wreszcie prowizoryczne aktywowanie na jeden rok ustawy o płacy sług państwowych.

Wiedeń 9 lutego. Do *Neue freie Presse* donoszą z Raguzy: Wychodzące w Czarnogórze czasopismo *Nevezinje* pomieściło niedawno szereg artykułów, w których stanowczo powiedziano, że Bośnia i Hercegowina jeszcze w tym roku muszą być na rzecz Czarnogóry rewindykowane. Ten sam artykuł zapowiada, że w tym roku jeszcze nastąpi uwolnienie i zjednoczenie wszystkich Serbów na zasadzie autonomicznej pod egidą księcia Nikity czarnogórskiego. Stanie się to za poparciem Rosji, która podarunkiem 30.000 karabinów dla Czarnogóry, niedwuznacznie wcale objawiła swoją życzliwość dla tej idei. Czarnogóra żąda prawa i sprawiedliwości dla „jęczących w obcym jarzmie krain serbskich Bośni i Hercegowiny”. Wspomniane pismo pisząc o Austrii nazywa ją „nowym Judaszem”, „nienasyconym smokiem”, „zjadliwym potworem”; zarządców Bośni „Neronami”.

Budapeszt 9 lutego. Położenie na Węgrzech jest następujące: Prawdopodobnie cesarz omijając Banffyego poczynił na przedstawienia Szella osobne plany i ustępstwa na rzecz opozycji. Przedstawienia Banffyego, poczynione na posiedzeniu stronnictwa liberalnego, o tyle są *ultimatum*, że gdyby ich opozycja nie przyjęła, gabinet Banffyego ustąpi a jego następcą, prawdopodobnie Fejervary, będzie dalej prowadził rokowania i z pewnością osiągnie porozumienie.

Budapeszt 9 lutego. Prezydent ze starszeństwa Madarasz postawił w Sejmie wniosek, ażeby Izbę odroczyć do następnego czwartku. Wniosek ten przyjęto wszystkimi głosami przeciw jednemu. Wobec tego prezydent Madarasz zamyka posiedzenie z życzeniami, aby Izba następnego czwartku zastała stan rzeczy, któryby narodowi i jego królowi wypadł ku zbawieniu i szczęściu. (Żywe okrzyki: „Ejjen!”).

Budapeszt 9 lutego. Sejm odroczony został do 16 b. m.

Paryż 9 lutego. Rząd francuski wysłał do Madrytu ekonomistę Thery'ego, aby na miejscu zbadał położenie ekonomiczne Hiszpanji i zdał o tem sprawę. Mówią, że i inne państwa europejskie zarządzają podobną ankietę — poczem prawdopodobnie ustanowiona będzie międzynarodowa komisja kontrolująca nad długami Hiszpanji.

Zofja 9 lutego. Greków uczynił Porcie uspokajające przedstawienia co do niepokojów w Macedonii.

Manila 9 lutego. Pod Galwokan stoczyli Filiposy z Amerykanami większą bitwę. Filiposy zostali odparci.

Madryt 9 lutego. Kortezy zwołano na 20 lutego. Stan wyjątkowy w Hiszpanji został zniesiony.

Londyn 9 lutego. W kołach finansowych twierdzą, że 20 milionów dolarów, które Ameryka ma wypłacić Hiszpanji — zostaną wypłacone ze skarbu państwa w gotówce, ponieważ rząd amerykański nie chce się wdawać w wekslowe koniunktury z Hiszpanją.

Londyn 9 lutego. Z Bolonji donoszą, że wybuch tam powstanie szerzy się. Wojsko prezydenta uciekło. Indjanie plądrują i mordują w całym kraju.

Londyn 9 lutego. W izbie niższej Campbell-Bannerman wywodził w debacie adresowej, że nie widzi tego wcale, żeby rząd miał okazywać szczególniejszą gorliwość w odpowiedzi na manifest cesarza Rosji i dał wyraz nadziei, że obecna przyjazna gotowość francuskiego ministra spraw zewnętrznych Delcasségo, aby usunąć trudności istniejące między Anglią, a Francją, zostanie wyzyskana. Mowca prosił także o wyjaśnienie odnośnie do porozumienia z Niemcami, zaznaczył wartość dobrych stosunków z Rosją, żądał wyjaśnień co do przysłanego rządu w Sudańie i wyraził swoje zdziwienie, że w mowie tronowej, o Chinach żadnej niema wzmianki; przedewszystkiem pragnąłby coś bliższego dowiedzieć się o dziwnem pielgrzymstwie lorda Beresforda do Chin.

Pierwszy lord skarbu Balfour odparł zarzut, jakoby rząd w odpowiedzi na manifest cara nie okazywał pożądanej gorliwości: on był wówczas kierownikiem spraw zagranicznych i przesłał natychmiast wyrazy sympatii, w czym pozostał w zupełnej zgodności ze swymi kolegami. Nie zna on dostatecznego powodu, dla którego między Anglią a Francją nie mogły być dobre stosunki na zawsze utrzymane. Postępy Anglii w Chinach są trwałe, a stosunki jej w Chinach do zewnętrznych mocarstw są lepsze niż dawniej. Angielscy i niemieccy kapitaliści byli wspólnie czynni przy budowie linii kolejowych w poszczególnych częściach Chin. Nie ma powodu wątpić, że Anglia nietylko z powodzeniem nadal prowadzić będzie otwartą politykę, lecz że w zamian za to uzyska pełny współdziałanie w przyznanych korzyściach.

Lord Beresford, oświadcza w końcu mowa. Wcale nie występował jako zastępca rządu, lecz wysłany został przez pewne towarzystwo handlowe w celach czysto handlowych.

W przeddzień zwołania Sejmu.

Sejm galicyjski zwołany ma być nie później jak 20 bm. Oto postanowienie jakie zapadło na konferencji hr. Thuna z namiestnikiem Galicji hr. Pinińskim; nie jest jednak rzeczą wykluczoną, że Sejm nasz może być zwołany wcześniej. Korespondent wiedeński elefONUje nam właśnie, że komisja parlamentarna Koła polskiego orzekła, że konieczne jest jak najpilniejsze zwołanie Sejmu. Komisja projektuje jako termin zwołania lwowskiego Sejmu dzień 16 bm. Przedłożono to żądanie namiestnikowi Pinińskiemu, który ma je poprzeć wobec hrabię Thuna.

Z resztą, po za przygotowaniami do pracy sejmowej, wśród których zwracają uwagę konferencje hr. Thuna z czeskimi posłami Palftym, Schwarzenbergiem Englem, Pacakiem i drem Kramarzem, — dziedzin. polityki wewnętrznej jest bardzo jaluwa. Sensację dnia stanowi projekt przysłanej ustawy językowej, ogłoszony przez pewien salzburski dziennik radykalno niemiecki. Ciekawy ten projekt brzmi jak następuje:

1) Niemiecki język ma być jedynie językiem urzędowym i językiem rozpraw w reprezentacji państwa, w najwyższych trybunałach, ministerstwach i we wszystkich urządach w służbie wewnętrznej.

2) Ustawodawstwo co do uregulowania sprawy językowej w poszczególnych królestwach i krajach przekazuje się Sejmom krajowym. Dla ważności uchwał w tych sprawach potrzebna jest obecność 3/4 wszystkich posłów sejmowych, oraz większość 2/3 głosów.

3) Z chwilą wejścia w życie tych ustaw zniesione zostają wszelkie dotychczasowe reskrypty w sprawach językowych.

4) Rząd nie ma prawa wydawać żadnych dalszych rozporządzeń dla uregulowania sprawy językowej.

5) Dla zmiany tych ustaw w Radzie państwa wymagana jest większość 2/3 wszystkich posłów do Rady państwa.

Podziękowanie.

Wielmożnemu Panu Dr Józefowi Patrynowi w Strzyżowie za staranną, a zupełnie bezinteresowną opiekę, jaką otoczył mnie w ciężkiej i niebezpiecznej chorobie, z której też dzięki jego wiedzy, staraniom i troskliwości wkrótce wyleczone zostałem, składam na tej drodze jak najserdeczniejsze podziękowanie.

Robert Christ.

ZAKOPANE—ZAKŁAD Dr. CHRAMCA.

Spostrzeżenia meteorologiczne od 28 stycznia do 4-go lutego 1899 roku.

Temperatura najwyższa w słońcu	+ 29.0° C
„ „ „ w cieniu	+ 6.3 „
„ „ „ „ „ najniższa	− 16.0 „
„ „ „ „ „ przeciwna	− 5.5 „
Barometr	(83.6)
Wysokość opadu	2.6
Dni pogodnych	3.

Osób w Zakładzie bawi 28

Dr Kazm. Kruszyński
ordynuje od 3—5 po południu.
Szczepańska Nr. 3. 3889

Dr Tadeusz Mayzel
wieloletni specjalista chorób skórnych, wenerycznych, narządu moczowego i pęcherza
ordynuje obecnie przy ul. Florjańskiej 1. 55. (dom Wgo Kuleczyńskiego) od 10—12 i od 2—5. 299

SKŁAD FORTEPIANÓW
W. Barabaszy Sp.
Kraków, Rynek 89, ptr. I. 429

APTEKA E. HELLERA
Skład materiałów aptecznych. — Kraków, Grodzka 23.
poleca i wysyła odwrotną pocztą nie licząc opakowania:

Pastyli dentolinowe z marką ochronną: Jedna pastylka rozpuszczona w szklance wody, daje antyseptyczną doskonałą w smaku wodę do ust (szkic 60, szt. 50 ct.)
Ziółka pierświatwa Dra Seerburgera przeciw kaszlowi i chrypcie (pakiet 20 ct.)
Wina lecznicze na starej maładze wszystkie gatunki (fiaska 1 złr. 20 ct.)
Sterylizatory na szczoteczki do zębów, najnowszy wynalazek w antyseptyce zębów i ust. 428

L'EXPOSITION de PARIS de 1900.

Pod tym tytułem wychodzi od 1-go października 1898 r. co tydzień zeszyt wspaniałej publikacji, zawierającej obok tekstu ryciny kolorowaną. Dzieło całe obejmować będzie 120 zeszytów, a w nich około 2000 rycin i 120 wielkobiob chromatografii. To nie tylko opis paryskiej wystawy, dzieło to będzie historią udokumentowaną sztuk pięknych, umiejętności i przemysłu w XIX wieku i dlatego zainteresuje niewątpliwie każdego człowieka wykształconego. Całość wydawnictwa kosztować będzie w drodze prenumeraty 39 złr. i 60 ct., którą kwotę można złożyć albo odrazu, albo w 3 ratach: przy zamówieniu 13 złr. 20 ct., dnia 1 lipca 1899 r. 13 złr. 20 ct. i wreszcie 1 kwietnia 1900 roku 13 złr. 20 ct. Każdy prenumeratorka otrzyma jako **premię bezpłatną** wspaniałą medal pamiątkowy w brązie. — Prenumeratę przyjmuje i szczegółowe prospekta rozsyła bezpłatnie

Księgarnia katolicka Dra Władysł. Miłkowskiego w Krakowie, Rynek główny Nr. 30. 425

Je cherche une Bonne Française pour deux garçons de trois et six ans. 479 2 4
S. A. poste restante **Gawłuszowice.**

KOBIETA

inteligentna, gospodarna i oszczędna, lat 36, posiadająca gotówki 18.000 złr., pragnie poznać mężyczynę szlachetnego, religijnego i stałego charakteru (rzemieślnicy mają pierwszeństwo). Zgłoszenia nieanonimowe przyjmuje pod adresem „Slennicka 1. 4. p. rest. Kraków, poczta gł. 452 3 3

Anastazy Holik
ZEGARMISTRZ
w Krakowie, przy ulicy Szewskiej Nr. 2.

połącza:
Skład zegarów kieszonkowych, zegarów pendulowych ściennych i stołowych, z najlepszych fabryk genewskich i francuskich, z poręczeniem trzeletniem. — **Dewizki** złote, srebrne i **deble** męskie i damskie. — **Skratki grające** melodie polskie najdoskonalsze na podarki. 431

Wszelkie naprawy uskutebnią z jednorocznym poręczeniem. — Ceny najprzystępniejsze. — Ścisłe dotrzymywanie terminu przy powierzeniu roboty.

+ W Niedziele i Święta zamknięte. +

Bliznięta psychologiczne
Lekarz duszy i Seelenarzt

działu jebilenzowe tegosamego autora w dwu językach, równoczesne — ogłoszone w dniu 20 kwietnia 1898 dochodzi w druku do zakończenia. W drodze przedpłaty kosztuje każdy egzemplarz po 1 złr. 20 kr.; z dniem 15 lutego 1899 zamyka się drogę prenumeraty, którą przesyłać proszę pod adresem autora **Teofila Czykła** w Rzeszowie, z wymienieniem, który egzemplarz jest pożądany, polski czy niemiecki. 418 3 3

Zakład ogrodniczy i handel nasion
LUDWIKA FREEGE

w Krakowie, Sukiennice L. 15 i 16
poleca w najlepszej jakości z poręczeniem za czystość i siłę kiełkowania:

NASIONA

gospodarcze, leśne, ekonomiczne, warzywne, kwiatowe.

CEBULKI i BULWY KWIATOWE, SZCZEPY DRZEW OWOCOWYCH, KRZEWY OWOCOWE, RÓŻE wysokopienne i krzaczaste, DRZEWA i KRZEWY OZDOBNE, Wszelkie NARZĘDZIA i PRZYBORY ogrodnicze.

Cennik ilustrowany, w którym przy każdym artykule podaje sposób hodowli, nadsyłam na łaskawę żądanie darmo i oplatnie. 109 3 0

Licytacja dóbr ziemskich.

W dniu 13 lutego b. r. o godzinie 10-tej przed południem odbędzie się w **Sądzie obwodowym w Złoczowie licytacja dóbr Pleśniani** do masy spadkowej ś. p. Wiktora Trelera należących.

Dobra te obejmują 430 morgów roli i ogrodów, 66 morgów łąk, 13 morgów pastwisk i 51 morgów lasu, razem 560 morgów obszaru. 505 1 2
Najniższa cena wynosi **82.173 złr. 24 ct. aw.**

«Jeżeli kto kaszle w sposób rozpaczny niech tylko zażyje Pastylek Geraudel'a.»
Dosyć jest raz spróbować żeby się przekonać o skuteczności

PASTILEK GERAUDEL'A

Nieomyślnych w leczeniu Nieżyty, Kaszlu nerwowego, Zapalenia opłucnego, Chrypki, Zakatarzenia, Irytacji piersiowej, Astmy, etc.
Niezbędnych dla osób które zbyt cicho głos utrudniają.
Bardzo użyteczne dla Palących.

Pudełko zawierające 72 Pastylek i sposób zażywania takowych: w Lwowie, w aptekach PP. Mikolascha, Wewiorskiego, Krzyżanowskiego, Ruckera, Ehrbara; w Krakowie, w aptek. PP. Wiszniewskiego, Redyka i Trauczyńskiego; w Poznaniu, u P. Glabisza i w Czerwonej apteczce, etc.

W okręgu c. k. Dyrekcji kolei państwowej w Stanisławowie
jest do obsadzenia 30 posad palaczy przy lokomotywach z początkową płacą dzienną 1 złr. 20 ct.

Prócz ogólnych warunków przyjęcia do państwowej służby kolejowej, jako to: znajomości języka niemieckiego w mowie i piśmie, tudzież znajomości jednego z języków krajowych Gałeci lub Bukowiny t. j. języka polskiego, względnie ruskiego lub rumuńskiego, nieprzekrozonego 35-go roku życia, austr. obywatelstwa, świadectwa zdrowia i nieagann-go życia, winni kandydaci wykazać się świadectwem uzdolnienia w zawodzie slusarskim maszynowym. 506 1 3

Handlowa Spółka rybicka „Union“
w Krakowie, ul. Rybaki pod Zamkiem,
sprzedaje we własnej hali na Wiśle i w filiach na placu Szczepańskim,
wszelkie gatunki ryb żywych i bitych po cenach najniższych.
Zamówienia z prowincji skutecznia się hatyehmiast. 440

SAPOMENTHOL
(MAŚĆ SAPOMENTHOLOWA)
nacieranie usmierające, wyrobu **Eugeniusza Matuli**, aptekarza w **Radomyślu** koło Tarnowa.

Środek popularny w cierpieniach reumatycznych, gośćcowych itp. z najlepszym skutkiem używany; dostać go można po cenie: Słoik próbny 70 ct., Słoik duży 2 złr. 50 ct. w **każdej większej aptece.**

Po otrzymaniu należytości lub za zaliczką wysyła wprost 2 razy dziennie **apteka w Radomyślu koło Tarnowa.** — Pzesyłając pieniądze, dołączyć należy 6 ct. na list przesyłkowy.

Celem ochrony przed naśladownictwami — proszę żądać wyraźnie: „Sapomentholu wyrobu Eugeniusza Matuli“ i przyjmować tylko oryginalny w opakowaniu, jakle przedstawia rysunek zmniejszony tu obok się znajdujący. 31 13 0

Zmiana lokalu.

Do domu pod Nr. 21 Rynek główny (róg Rynku i ul. Brackiej dom WP. Klimka) przeniesiony został

Największy Skład MASZYN DO SZYCIA i HAFTU SINGERA

czółenkowych, pierścieniowych i Vibrating Shuttle, jakoteż i wszelkich innych systemów z pierwszorzędnych światowych fabryk.

Nauka haftów maszynowych bezpłatnie!

Na wypłat ręczne od 30 do 65 złr., nożne od 40 do 120 złr. — gotówką 10% taniej.
Najnowsze ilustrowane cenniki przysyła franco

Józefa Iwanickiego
następca R. Pawłowski 437 6 0
w Krakowie, tylko Rynek główny Nr. 21.

Wyborne, naturalne
W·I·N·A
Towarzystwa
w Patras
poleca
SKŁAD

„ACHAIA“
w Grecji,
poleca
GŁÓWNY

Jan Strycharski 3155
w Krakowie, ulica Jagiellońska Nr. 7.

Sprzedaż i wysyłka na Butelki i Beczki, oraz w oplatanych Gasiorkach Demijon po 2, 3, 4 ltr.
w cenie po 45, 65, 80, 85 ct., 1 złr., 1.50 ct., 1.75 ct. i 2.50 ct. za butolkę i od 80 ct. litr wyżej.

„STEINWEIN“ w dzbanuszkach po 1 złr.

Bedakter odpowiedzialny: Kazimierz Ehrenberg. W drukarni W. Korneckiego w Krakowie.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Ks. Dr. Jana Ciemnowskiego:
My a Żydzi. Cena 90 cent.

Położenie i potrzeby Kościoła katolickiego w Stanach Zjednoczonych półn. Ameryki a w szczególności zamieszkałych tam Polaków. Cena 50 cent. 281 4 10

Fortepian
koncertowy tanio do sprzedania, z fabryki Edwards Mander w Wiedniu. Zwierzyniecka 1. 26 II p. 1 3 u p. Prokopenicz. 502

Słyszac narzekania na brak zdolnych i pewnych zarządców kółek rolniczych po wioskach, polecić możemy 503 1 3

człowieka
żonatego, z kaucją kilkuset złr., trzeźwego i uczciwego który lat 9 był w jednym z pierwszych domów pańskich na Podolu. Zgłoszenia do dz. Inscr. „Głosu Narodu“ dla D. M. 507 1 1

Na 1-szy numer hipotez
niczem nieobciążonej realności potrzebna zaraz pożyczka najmniejszej 500 złr. (7% z goty). Zgłoszenia proszę nadsyłać do dzielu inseratowego „Głosu Narodu“ dla D. M. 507 1 1

Ważne dla Rodziców
Do sprzedania **blurka z wieczkami** dębowe, do nauki dla dzieci uznane za najlepsze, gdyż je można zastosować podług wzrostu dziecka, za których pomysłem byłem nagrodzony listem pochwalnym na wystawie warszawskiej. Ludwifów Nr. 57, przy Podgórzu dom własny. Matiak. 508 1 6

Rządca ekonomiczny
poszukuje zaraz lub od pierwszego kwietnia **posady** z miernym wynagrodzeniem. Świadectwa rekomendacje i fotografie na łaskawę żądanie pod: Rządca ekonomiczny 12 poste restante Szalkozyn nad Dunajcem. 475 2 5

NOWA
Kuchnia i Piwiarnia
w **KRAKOWIE**
przy ulicy Poselskiej L. 15 (dawniej Stolarska 13),
poleca **śniadania, obiady i kolacje** po cenach nader niskich. Potrawy przyrządzane li tylko na świeżem masle na sposób domowy, oraz przyjmuje **abonament** na obiady i kolacje po cenach nader przystępnych, oraz poleca **wszelkie napoje.**
Dziękując Szan. P. T. Gościom za dotychczasowe względy, polecam się nadal łaskawej pamięci. 344 7 6 **Zarząd.**

Nieszczęśliwa Matka
z trójgłem dzieci, która wskutek pięcioletniej choroby męża i ojca, pozostaje bez żadnej możliwości zarobku w niesłychanie ciężkiem położeniu. **odwołuje się** do litosciwych i pobożnych osób o **łaskawe wsparcie.** Datki na ten cel przyjmie Administr. „Głosu Narodu“. 267 1 14

AGRONOM
kawaler, młody, silny, pracowity, uczciwy, energiczny, z dobrym świadectwami i praktyką **poszukuje posady** od 1 kwietnia r. b. — X. K. N. 175 poste restante Staniątki. 459 3 3